

Zuzana SKOŘEPOVÁ, *Malíř Friedrich/Bedřich Feigl a jeho rodina, aneb Život mezi národy a metropolemi*. Diplomová práce Historického ústavu Filozofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, České Budějovice 2010, 120 stran+14 příloh.

Posudek vedoucí diplomové práce:

Nebývá častým jevem, aby diplomová práce vznikala kontinuálně po dobu tří let a v její prospěch byly cílevědomě využity všechny možnosti studijního spektra včetně zahraničního pobytu Erasmus, grantu FRVŠ či povinné kulturněhistorické praxe. Cílevědomost, pracovitost a jasná vize tak diplomantku provázely od prvních vstupů do heuristiky až po konečnou realizaci koncepce. Název, jež pro svůj spis zvolila, je dokonalou vizitkou badatelského záměru a jeho metodologického uchopení. Alternace Feiglůva křestního jména (užíval obě varianty) vypovídá nejen o bilingvním prostoru Prahy počátku 20. století, ale zejména o hledání vlastní identity, poznamenané rovněž židovskými kořeny. Trojvrstevnou strukturu kulturního (i sociálního) prostoru Prahy, jejíž reflexi známe především z literárních dějin, diplomantka nahlíží optikou individuálního výtvarného talentu, ale také kolektivního výtvarného vědomí dané doby. Malíř Feigl, „umělec klasické moderny“, tedy rozhodně není *jen* objektem k analýze výtvarného odkazu (viz dosavadní stav bádání), ale dynamická spojnice „mezi národy a metropolemi“.

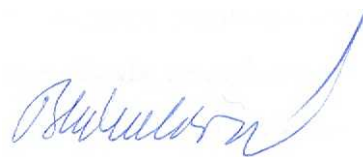
Zatímco traumatizující i inspirativní tázání po národní sounáležitosti je známo zejména z badatelsky frekventovaného *kafkovského* literárního okruhu, v promítnutí životního příběhu (jeho konstrukce) na osu fyzického i duchovního směřování mezi Prahou a Berlínem („dvěma metropolemi“) spatřuji originalitu diplomantčina záměru. Nezajímá ji pouze komparace existujících výtvarných skupin či charakteru jejich společenského setkávání (kavárny), ale míra Feiglůvy osobní *investice* při vstupu do nového prostředí, jeho schopnost nikoliv pouhého přizpůsobení se, ale aktivního přenesení jsoucích hodnot a jejich další zhodnocení novými souvislostmi. Berlín (pro nějž má diplomantka evidentně slabost) je Feiglůvi zejména dvojnásobným personálním i kulturotvorným impulsem, neboť právě tam dostal příležitost naplnit svůj sklon k teoretickým úvahám o umění a tamtéž, v prostředí mnohem „sebevědomějším“, než byla Praha, musel obhájit prestiž umělce i člověka *společenského*. Feiglůva vnitřní síla, již diplomantka průběžně ilustruje v podstatě v celé práci, pak podmiňuje její pojetí Feigla „prostředníka“, zprostředkovatele lidské tolerance i uměleckých kvalit „mezi národy a metropolemi“.

Předkládaná diplomová práce je vzorovou ukázkou, jak je žádoucí uchopit individuální lidský příběh, tj. nikoliv izolovaně, z konvolutu biografických dat, ale z hlediska historické antropologie, jinými slovy ve všech rovinách, jež nabízí průsečík dějinného okamžiku, místa a rasy/ národa, na jehož nosnost při hledání historické pravdy již v roce 1864 upozornil Hippolyte Taine.

Spis Zuzany Skořepové má nejen promyšlenou, ale dokonale provázanou strukturu, do níž přesně zapadají i obrazové přílohy. Diplomantka ví, co chce sdělit, a rovněž to sdělit umí. Není to dáno jen jejím jistým pohybem v metodologických postupech a ve schopnosti objevit a skutečně *číst* prameny, ale také v daru jazyka se sklonem k metaforické zkratce. Tyto, někdy hravé výpravy textu pojednávajícímu o oblasti umění rozhodně neškodí. Kritické připomínky lze obrátit k diplomantčiným častým výkladovým odbočkám, jejichž přítomnost v textu je sice nutná, nikoliv však už hloubka jejich záběru. Jakkoliv je kupříkladu fenomén kavárny pro výklad důležitý, „rozměňování pečlivě vybraných zrn“ v orientálních kavárnách (s. 33) či původ Františka Patery, dobrého ducha pražské Unionky (s. 38) odbíhá, domnívám se, příliš daleko. Doporučovala bych rovněž úspěšnější práci s citáty. To však jsou *vady*, jež jistě zmizí časem s více *vypsanou* rukou, až text, obsahově rozšířen o další metropoli – Londýn a dotvořený na další rovině otázek spatří světlo světa a bude mít ctižádost knižní monografie.

Diplomový spis Zuzany Skořepové jednoznačně doporučuji k obhajobě a hodnotím jej stupněm

v ý b o r n ě.

V Českých Budějovicích 31. května 2010

doc. Dagmar Blümlová, CSc.